

# **Jaarverslaggeving 2017**

**Stichting de Viersprong  
specialist in persoonlijkheid,  
gedrag en gezin**

**INHOUDSOPGAVE**

**Pagina**

**1.1 Jaarrekening 2017**

1.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	4
1.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	5
1.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2017	6
1.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
1.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	17
1.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	24
1.1.7	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2017	25
1.1.8	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	30
1.1.9	Enkelvoudige resultatenrekening over 2017	31
1.1.10	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017	32
1.1.11	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	38
1.1.12	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2017	39
1.1.13	Vaststelling en goedkeuring	42

**1.2 Overige gegevens**

1.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	44
1.2.2	Nevenvestigingen	44
1.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	45

**1.3 Bijlage bij de jaarrekening**

1.3.1	Bijlage bij de jaarrekening - Verantwoording ZonMW project 171202012	46
-------	--	----

## **1.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING**

1.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017  
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17 €	31-dec-16 €
<b>ACTIVA</b>			
<b>Vaste activa</b>			
Materiële vaste activa	1	613.213	786.077
Financiële vaste activa	2	0	2.500
Totaal vaste activa		<u>613.213</u>	<u>788.577</u>
<b>Vlottende activa</b>			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	3	1.206.216	1.159.850
Onderhanden trajecten jeugdzorg	4	2.266.921	2.865.873
Debiteuren en overige vorderingen	5	7.430.817	6.210.465
Liquide middelen	6	326.269	197.562
Totaal vlottende activa		<u>11.230.223</u>	<u>10.433.751</u>
<b>Totaal activa</b>		<u><u>11.843.436</u></u>	<u><u>11.222.328</u></u>
<b>PASSIVA</b>			
<b>Groepsvermogen</b>			
Kapitaal	7	454	454
Algemene en overige reserves		<u>-628.107</u>	<u>-1.822.571</u>
Totaal groepsvermogen		<u>-627.653</u>	<u>-1.822.117</u>
<b>Vorzieningen</b>	8	4.960.495	5.859.007
<b>Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)</b>	9	513.217	0
<b>Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)</b>			
Overige kortlopende schulden	10	<u>6.997.377</u>	<u>7.185.438</u>
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>6.997.377</u>	<u>7.185.438</u>
<b>Totaal passiva</b>		<u><u>11.843.436</u></u>	<u><u>11.222.328</u></u>

1.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
<b>BEDRIJFSOPBRENGSTEN:</b>			
Opbrengsten zorgprestaties	13	31.205.316	28.051.391
Subsidies	14	610.348	534.085
Overige bedrijfsopbrengsten	15	1.501.274	1.422.452
<b>Som der bedrijfsopbrengsten</b>		<u>33.316.938</u>	<u>30.007.928</u>
<b>BEDRIJFSLASTEN:</b>			
Personeelskosten	16	26.612.715	23.577.862
Afschrijvingen op materiële vaste activa	17	233.650	697.113
Overige bedrijfskosten	18	5.231.228	4.978.061
<b>Som der bedrijfslasten</b>		<u>32.077.593</u>	<u>29.253.036</u>
<b>BEDRIJFSRESULTAAT</b>		1.239.345	754.892
Financiële baten en lasten	19	-20.777	-318.704
<b>RESULTAAT BOEKJAAR VOOR BELASTINGEN</b>		<u>1.218.568</u>	<u>436.188</u>
Vennootschapsbelasting	20	-24.104	0
<b>RESULTAAT BOEKJAAR NA BELASTINGEN</b>		<u><u>1.194.464</u></u>	<u><u>436.188</u></u>
<b>RESULTAATBESTEMMING</b>			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve innovatiegelden		0	-274.109
Bestemmingsreserve Peter Vineloolaan 2012-2016		0	-150.000
Algemene reserve aanvaardbare kosten		1.194.464	860.297
		<u><u>1.194.464</u></u>	<u><u>436.188</u></u>

1.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>					
Bedrijfsresultaat			1.239.345		754.892
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	17	233.650		697.113	
- mutaties voorzieningen	8	-898.512		1.213.175	
- langlopende betaalregelingen	9	1.338.790		0	
- aflossingsverplichting langlopende betaalregelingen		-626.933		0	
- boekresultaten afstoting vaste activa	15	<u>-5.564</u>		<u>-367.011</u>	
			41.432		1.543.277
Veranderingen in werkkapitaal:					
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	3	-46.365		-427.511	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde onderhanden trajecten jeugdzorg	4	598.953		-1.929.605	
- vorderingen	5	-1.225.353		-1.509.476	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot		0		2.564.575	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	10	<u>882.224</u>		<u>131.684</u>	
			209.459		-1.170.333
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>1.490.237</u>		<u>1.127.835</u>
Betaalde interest	19	-20.777		-375.921	
Betaalde vennootschapsbelasting MST Nederland BV	20	<u>-6.794</u>		<u>0</u>	
			-27.571		-375.921
<b>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</b>			<u>1.462.665</u>		<u>751.914</u>
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>					
Investerings materiële vaste activa	1	-64.223		-62.747	
Desinvesterings materiële vaste activa		9.000		5.002.768	
Verwervingen deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden		0		1	
Aflossing leningen u/g	2	7.500		50.000	
<b>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>			-47.723		4.990.022
<b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>					
Voorschot vanuit Transitie Autoriteit Jeugd	10	-1.000.000		1.000.000	
Aflossing langlopende schulden	9	-198.640		-4.838.142	
Mutatie rekening-courant faciliteit	10	<u>-87.595</u>		<u>-1.716.819</u>	
<b>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>			-1.286.235		-5.554.961
<b>Mutatie geldmiddelen</b>			<u>128.707</u>		<u>186.975</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari			197.562		10.587
Stand geldmiddelen per 31 december			<u>326.269</u>		<u>197.562</u>
Mutatie geldmiddelen			128.707		186.975

#### 1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### 1.1.4.1 Algemeen

###### **Algemene gegevens en groepsverhoudingen**

Zorginstelling Stichting de Viersprong specialist in persoonlijkheid, gedrag en gezin is statutair gevestigd te Rotterdam en feitelijk te Halsteren, op het adres De Beeklaan 2, 4661 EP te Halsteren en is geregistreerd onder KvK-nummer 41113368.

De belangrijkste activiteiten zijn het verlenen van hulp bij psychische klachten en persoonlijkheidsproblematiek, het verrichten en bevorderen van wetenschappelijk onderzoek.

Zorginstelling Stichting de Viersprong specialist in persoonlijkheid, gedrag en gezin staat aan het hoofd van de Viersprong-groep te Halsteren.

###### **Verslaggevingsperiode**

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

###### **Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening**

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

###### **Continuïteitsveronderstelling**

###### **Resultaat**

Door de verlieslatende jaren 2013 t/m 2015 is er een negatief eigen vermogen ontstaan. Door het scherp sturen op de juiste business fundamentals is de Viersprong erin geslaagd de verlieslatende jaren achter zich te laten. In het verslagjaar heeft de Viersprong voor het tweede achtereenvolgende jaar een positief resultaat behaald. De begroting laat zien dat deze trend wordt voortgezet in 2018. Binnen de GGZ-sector is er een resultaatbenchmark aanwezig van circa 0,4%, daar waar de Viersprong nu ca. 3,5% resultaat behaald.

###### **Financiering en liquiditeit**

Als gevolg van de positieve resultaatontwikkelingen in 2016 en 2017 voldoet de Viersprong ultimo 2017 weer aan de kredietvoorwaarden. De voorwaarden van de Debt Service Cover Ratio (DSCR) van minimaal 1,2, het tijdig verstrekken van de jaarrekening (binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar) en een positieve rentabiliteitsratio >0% worden gehaald. De Viersprong valt sinds 2017 niet meer onder bijzonder beheer van de bank en heeft begin 2018 een kredietuitbreiding van € 2,5 miljoen naar €3,7 miljoen verkregen.

###### **Continuïteit**

De contractonderhandelingen over 2017 met gemeenten en zorgverzekeraars zijn positief verlopen. Hierdoor is de groei in omzet gerealiseerd. De contractonderhandelingen voor 2018 zijn wederom positief verlopen en laten ruimte voor verdere groei van de omzet. Om continuïteit te garanderen is de Viersprong afhankelijk van het tempo van collecteren van de gemaakte omzet bij gemeenten en te maken contractafspraken met gemeenten en zorgverzekeraars voor de komende jaren.

Momenteel blijven we binnen de lijnen van het maximale rekening-courant krediet. Om de liquiditeitsdip, volgend uit de jeugdtransitie 2018, op te vangen is een bevoorschotingsaanvraag ingediend bij de Transitie Autoriteit Jeugd en toegekend. Deze toekenning is in de liquiditeitsprognose voor de komende 12 maanden verwerkt. De Viersprong ondervindt extra vertraging in de cash collections door de landelijke spreiding over meer dan 200 gemeenten en de veelheid van diverse contractvormen.

Deze extra vertraging in de cash collections bij de gemeenten veroorzaakt voor de Viersprong een onzekerheidsfactor met het risico van beperkte of mogelijk onvoldoende liquiditeit. Tevens is het behalen van de nieuw afgesproken kredietvoorwaarden, specifiek de minimale EBITDA van € 1,0 miljoen over 2018, een inherente onzekerheid.

Gegeven de maatregelen die zijn getroffen, de huidige liquiditeitsprognose, tussentijdse resultaten 2018 en begroting 2018, is de Raad van Bestuur op dit moment van mening dat de jaarrekening 2017 van de stichting kan worden opgesteld op basis van continuïteit.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Bij de waardering van activa, passiva en resultaat mag worden verondersteld dat de activiteiten waarvoor deze dienen worden voortgezet.

###### **Vergelijking met voorgaand jaar**

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

###### **Vergelijkende cijfers**

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken.

#### 1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### ***Foutherstel***

De afgelopen tijd is in de zorgsector naar voren gekomen dat niet in alle gevallen de juiste en/of volledige opslagen gehanteerd worden in de berekening van personele verplichtingen. Dit geldt ook voor de Viersprong met betrekking tot de voorziening levensfasebudget en de kortlopende schuld inzake vakantiedagen. Hierin is namelijk geen rekening gehouden met alle van toepassing zijnde toeslagen. Dit heeft geleid tot een gewijzigde berekening met betrekking tot deze balansposities per 31 december 2017. Ook de vergelijkende cijfers van 2016 zijn conform RJ 150 aangepast.

Invloed correctie beginbalans op vermogen en resultaat:

De verwerking heeft plaatsgevonden op de zogenoemd retrospectieve verwerkingswijze. Als gevolg van deze correctie is het eigen vermogen per 1 januari 2017 gedaald met € 294.426. De voorziening levensfasebudget is per 1 januari 2017 toegenomen met € 196.835 en de kortlopende schuld inzake vakantiedagen is per 1 januari 2017 met € 97.591. Het resultaat 2016 is in de vergelijkende cijfers gecorrigeerd met een bedrag van € 32.478 (extra personele last).

##### ***Gebruik van schattingen***

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

##### ***Consolidatie***

In de geconsolideerde jaarrekening van de Viersprong zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van zorginstelling de Viersprong.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon.

In de consolidatie is betrokken MST Nederland B.V. gevestigd te Zuidhaven 9-11, 4761 CR Zevenbergen. Ultimo 2017 heeft de Viersprong een 100%-kapitaalbelang in MST Nederland B.V. Vanaf 2016 wordt MST Nederland B.V. in de consolidatie betrokken daar de Viersprong in 2016 100% in het kapitaalbelang heeft verworven.

Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

##### ***Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen***

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.



#### 1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### 1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

###### **Activa en passiva**

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van de Viersprong.

###### **Materiële vaste activa**

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 0,0 - 16,7%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 10,0% - 20,0%.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Groot onderhoud:

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

#### 1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### **Financiële vaste activa**

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

##### **Financiële instrumenten**

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden, indien van toepassing, door de Viersprong gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

##### **Verstreckte leningen en overige vorderingen**

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

##### **Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen**

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

##### **Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten**

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

##### **Onderhanden trajecten Jeugdzorg**

Onderhanden trajecten Jeugdzorg worden gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van de onderhanden trajecten is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de trajecten die ultimo boekjaar openstonden. Op de onderhanden trajecten worden de voorschotten die ontvangen zijn in mindering gebracht.

##### **Vorderingen**

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

##### **Liquide middelen**

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en werkvoorschotten. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

#### 1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### *Voorzieningen (algemeen)*

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

##### *Voorziening groot onderhoud*

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor benodigd onderhoud van panden, installaties, e.d. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde. In 2016 is het vastgoed verkocht. De Viersprong verwacht de voorziening groot onderhoud nog nodig te hebben voor aanpassingen inzake het bouwbesluit en achterstallig onderhoud.

##### *Voorziening reorganisatie*

De reorganisatievoorziening is gebaseerd op toekomstige uitgaven in verband met de reorganisatie van de Facilitaire Dienst, Mead en management in 2015 en 2016 als gevolg van de optimalisatie bedrijfsvoering en de verslechterde operationele resultaten. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

##### *Voorziening levensfasebudget (zonder toerekening aan jaren)*

De voorziening levensfasebudget (LFB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting van levensfasebudget uren en de overgangsregeling 55+. Het levensfasebudget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De reguliere opgebouwde uren worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De voorziening voor de overgangsregeling 55+ betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren LFB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet is 4%.

##### *Voorziening jubileumverplichtingen*

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De gehanteerde disconteringsvoet ligt tussen de -0,04% en 1,80%.

##### *Voorziening nabetaling ORT*

In CAO GGZ 2017-2019 is opgenomen dat de medewerker die in de periode 1 januari 2013 tot 1 juli 2015 op onregelmatige tijdstippen heeft gewerkt, een eenmalige uitkering te geven. Het betreft geen onregelmatigheidstoeslag of compensatie van mogelijk ten onrechte niet uitgekeerde onregelmatigheidstoeslag (ORT) over vakantie-uren gedurende deze periode, maar een financiële tegemoetkoming in de vorm van driemaal een eenmalige uitkering. Bij de vaststelling van de financiële tegemoetkoming wordt zo veel mogelijk aangesloten bij het verdiende ORT-bedrag in een bepaald kalenderjaar. Hiervoor is de voorziening nabetaling ORT gevormd en is gebaseerd op de nominale waarde.

##### *Voorziening langdurig zieken*

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de nominale waarde van de verwachte loonkosten in het tweede jaar van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2017 vallen, gebaseerd op 70% gedurende het tweede jaar.

##### *Voorziening omzetnuancering ZVW*

Deze voorziening dient ter dekking van het risico van omzetcorrecties uit hoofde van (a) overproductie ten opzichte van de contractafspraken met de diverse zorgverzekeraars en (b) de impact van het zelfonderzoek voor schadelastjaren 2014 t/m 2017 in de gespecialiseerde GGZ. Per zorgverzekeraar is geïnventariseerd wat het risico is van de combinatie van overproductie en zelfonderzoek en hierop is de voorziening afgestemd. In de voorziening zijn de volgende componenten opgenomen.

- Overproductie/prijsoverschrijding 2014;
- Overproductie/prijsoverschrijding 2015 / uitkomsten self assessment 2015;
- Overproductie/prijsoverschrijding 2016 / inschattingen uitkomsten self assessment 2016;
- Overproductie/prijsoverschrijding 2017 / inschattingen uitkomsten self assessment 2017.

De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

#### 1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### *Voorziening omzetnuancering Jeugd*

Deze voorziening dient ter dekking van het risico van omzetcorrecties uit hoofde van contractafspraken die zijn gemaakt tijdens de decentralisatie.

Als gevolg van deze decentralisatie is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van de Viersprong en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar.

De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

##### **Schulden**

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

#### 1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### 1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

###### **Algemeen**

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

###### **Opbrengsten**

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

#### **Toelichting inzake landelijke onzekerheden omzetverantwoording 2017**

##### **Uitgangspunten**

Bij het bepalen van de DBC-omzet voor schadelastjaren 2013 t/m 2017 heeft de Viersprong de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals onderstaand opgenomen.

Met ingang van 2013 is voor de curatieve geestelijke gezondheidszorg prestatiebekostiging ingevoerd op basis van de DBC-systematiek. In de periode 2008 tot en met 2012 is reeds gebruik gemaakt van de DBC systematiek voor de incasso van het budget, maar vanaf 2013 zijn de DBC's ook bepalend voor de omzet in de jaarrekening. De systematiek kende inherente beperkingen waardoor in de periode 2008 tot en met 2012 geen goedkeurende verklaringen bij de DBC verantwoordingen konden worden verstrekt.

Deze generieke landelijke risico's en onduidelijkheden zijn voor een belangrijk deel geadresseerd door het door de Viersprong uitgevoerde zelfonderzoek (schadelaar 2013, 2014 en 2015) naar aanleiding van;

1. Het 'Plan van aanpak verantwoording behandelingen en jaarrekeningen curatieve ggz naar aanleiding van de NBA audit alert 32' d.d. 1 december 2014 (hierna: Plan van aanpak GGZ) voor wat betreft hoofdbehandelaarschap en verwijsregistratie.
2. De 27 controlepunten (inclusief hoofdbehandelaarschap en verwijsregistratie) zoals opgenomen in het Controleplan 'Onderzoek controles cGGZ 2013' opgesteld door de Nederlandse Zorgverzekeraars voor wat betreft de formele en materiële controles van zorgverzekeraars.
3. De controlepunten opgenomen in het controleplan cGGZ2014 en cGGZ2015.

Op basis van het controleplan is een controlerend zorgverzekeraar benoemd. Deze controlerend zorgverzekeraar controleert namens de verzekeraars de uitkomsten van het self-assessment en maakt afspraken over de te crediteren bedragen naar aanleiding van het self-assessment. Dit levert een belangrijke bijdrage aan de oplossing van de onduidelijkheden. Bij het opmaken van de jaarrekening 2017 zijn de zelfonderzoeken 2013 t/m 2015 uitgevoerd en is met de controlerend zorgverzekeraar overeenstemming bereikt over de hoogte van de financiële impact. De financiële impact hiervan blijft binnen het hiervoor in de jaarrekening 2016 reeds opgenomen effect.

Voor het schadelastjaar 2016 is eveneens op basis van het controleplan zelfonderzoek 2015 een onderzoek uitgevoerd op de onderdelen die relevant zijn voor de jaarrekening. Voorts is dit ook doorgetrokken naar schadelastjaar 2017. De financiële effecten van de self assessments zijn ingeschat en verwerkt in de jaarrekening.

#### 1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### 1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

#### Toelichting op de omzetverantwoording van boekjaar 2017, bestaande uit onder meer schadelastjaar 2016 en 2017

Bij de omzetverantwoording is sprake van schattingsposten ten aanzien van ondermeer de toerekening aan boekjaren van uit de schadelastprognoses verwachte overproductie per verzekeraar per contractdeel (sGGZ) en waardering van onderhanden projecten.

De raad van bestuur heeft de ZvW-omzet en daarbij behorende balansposten (zoals voor alle balansposten geldt) naar beste weten bepaald en daarbij rekening gehouden met belangrijke schattingsfactoren en bijzonderheden die landelijk een rol spelen en ook voor de Viersprong van toepassing zijn.

Onderstaand wordt de relevantie ervan voor de jaarrekening 2017 van de Viersprong toegelicht:

*a) Zelfonderzoek schadejaar 2013, 2014, 2015, 2016 en 2017 (voor zover mogelijk ook voor in 2016 en 2017 geopende DBC's uitgevoerd)*

De Viersprong heeft het zelfonderzoek inzake schadejaren 2013, 2014 en 2015, zoals beschreven in de Plannen van aanpak GGz en het Onderzoek controles cGGZ uitgevoerd. De financiële impact hiervan bleef binnen het hiervoor reeds in de jaarrekening 2014, 2015 en 2016 opgenomen effect.

*b) Schadelast(deel)plafond(s) kunnen wijzigen als gevolg van diverse contractafspraken*

De Viersprong heeft diverse contractafspraken gemaakt met de zorgverzekeraars die van invloed kunnen zijn op het totale schadelastplafond en de eventuele deelplafonds voor schadejaar 2014, 2015, 2016 en 2017. De deelplafonds verschillen per contract per zorgverzekeraar en zijn afhankelijk van een aantal factoren. Per balansdatum is een exacte berekening gemaakt van de uitkomsten van deze contractafspraken 2014, 2015, 2016 en 2017. De overschrijdingen zijn in de voorziening omzetsnuancing opgenomen.

Met de uitkomsten van deze analyse en onze schadelastprognose is rekening gehouden bij de bepaling van de opbrengstverantwoording 2017 in lijn met de Handreiking omzetsbepaling curatieve GGz 2013 en voortbordurend op deze Handreiking en rekening houdend met de veranderingen in regelgeving met betrekking tot 2014, 2015, 2016 en 2017. Voor zover uit de analyse op (deel)contract niveau een verwachte overproductie blijkt, is deze pro rata toegerekend aan het boekjaar 2017 voor het percentage dat de DBC's (van het betreffende deelcontract) gemiddeld gereed waren per 31 december 2017.

*c) De waardering van het Onderhanden werk DBC in relatie tot contractafspraken, in de registratie en waardering.*

Voor de (grondslag van de) waardering van het onderhanden werk per 31 december 2017 verwijzen wij naar de toelichting op de post onderhanden werk en de waarderingsgrondslagen terzake. Wij attenderen op de bijzonderheid dat een inschatting gemaakt moest worden van de vraag of sprake is van een verlieslatend contract, waarbij ook de onzekerheden genoemd in deze toelichting een rol spelen.

*d) Het bedrag dat voortvloeit uit de overgangsregeling NHC, zoals opgenomen in de omzet 2017, waarvan nog geen goedkeuring door de NZa van het door de Viersprong berekende bedrag heeft plaatsgevonden.*

De Viersprong heeft de berekening van de vergoeding uit hoofde van deze regeling gemaakt in lijn met de beleidsregels en nadere aanwijzingen terzake en gaat uit van definitieve vaststelling en verrekening van de huidige opgenomen positie. De wijze van berekening van deze (en dergelijke) nacalculatie-posten kent een bestendige gedragslijn. Waar van toepassing is rekening gehouden met de effecten van overproductie.

#### **Afsluitend**

De onzekerheden bij de hiervoor genoemde factoren versterken elkaar. De in deze jaarrekening 2017 uitgewerkte en onderbouwde schattingen kunnen derhalve in de realisatie afwijken. De uiteindelijke uitkomsten zullen blijken uit de eindafrekeningen met de zorgverzekeraars en kunnen afwijken van de in deze jaarrekening opgenomen bedragen gebaseerd op de beste schatting.

#### **Personele kosten**

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

#### 1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### 1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

##### **Ontslagvergoedingen**

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofdstuk Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

##### **Pensioenen**

Stichting de Viersprong heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting de Viersprong. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting de Viersprong betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2018 bedroeg de dekkingsgraad 99,8%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan 2016 binnen 10 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting de Viersprong heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting de Viersprong heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

##### **Financiële baten en lasten**

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

#### 1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

##### **Overheidssubsidies**

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de markrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

##### **Belastingen**

De vennootschapsbelasting wordt voor MST Nederland BV berekend over het resultaat vóór belastingen, rekening houdend met vrijgestelde winstbestanddelen, fiscaal niet of slechts gedeeltelijk erkende kosten en verliescompensaties. Het verschil tussen de aldus berekende belasting en de op korte termijn verschuldigde of te vorderen belasting wordt als latente belastingverplichting of latente belastingvordering in de balans verwerkt en berekend tegen het geldende belastingtarief. Activering van latente belastingvorderingen blijft achterwege als niet zeker is of verrekening in de toekomst kan plaatsvinden.

##### **Uitgangspunten Sociaal Domein**

Bij het bepalen van de Jeugdwet-omzet heeft de stichting de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten ('decentralisatie').

Als gevolg van deze decentralisatie is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in deze omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van stichting de Viersprong en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, overeengekomen social return e.d.). Daarnaast is er gestreefd naar een finale afrekening respectievelijk landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar de stichting een contracteringsrelatie mee heeft op basis van het landelijke ISD-protocol. Niet alle gemeenten hebben hiermee ingestemd. Dit kan ertoe leiden dat de verantwoorde omzet ter discussie kan worden gesteld.

De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend, echter de raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening waar mogelijk en wijst op het resterende inherente risico terzake dat kan leiden tot nagekomen financiële effecten in 2018 of later.

##### 1.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in de verworven groepsmaatschappij aanwezige geldmiddelen zijn van de aankoopprijs in aftrek gebracht.

##### 1.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

##### 1.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings specifieke (sectorale) regels.



1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

**ACTIVA**

**1. Materiële vaste activa**

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	76.152	95.062
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	537.061	691.015
<b>Totaal materiële vaste activa</b>	<u>613.213</u>	<u>786.077</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	786.077	6.045.499
Bij: investeringen	64.223	78.230
Af: afschrijvingen	233.650	704.664
Af: desinvesteringen	3.437	4.632.988
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<u>613.213</u>	<u>786.077</u>

**Toelichting:**

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.6.  
De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de rekening-courant faciliteit. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting onder 10. Overige kortlopende schulden.

**2. Financiële vaste activa**

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Overige vorderingen	0	2.500
<b>Totaal financiële vaste activa</b>	<u>0</u>	<u>2.500</u>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>		
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	2.500	5.000
Kortlopend deel leningen	5.000	-2.500
Aflossing leningen	-7.500	0
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<u>0</u>	<u>2.500</u>

**Toelichting:**

De vorderingen op de financiële vaste activa betrof een lening u/g welke volledig is terugbetaald in 2017 door de leningnemer.

**3. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten**

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	7.558.685	7.457.670
Af: ontvangen voorschotten	-6.352.469	-6.297.820
<b>Totaal onderhanden werk</b>	<u>1.206.216</u>	<u>1.159.850</u>

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
VGZ	1.842.200	0	2.150.236	-308.036
CZ	2.487.974	0	2.041.483	446.491
Zilveren Kruis Achmea	1.789.612	0	1.507.706	281.906
Menzis	474.721	0	360.000	114.721
Multizorg	593.747	0	140.000	453.747
DSW	363.673	0	153.044	210.629
Overigen	6.757	0	0	6.757
Totaal (onderhanden werk)	<u>7.558.685</u>	<u>0</u>	<u>6.352.469</u>	<u>1.206.216</u>

4. Onderhanden trajecten jeugdzorg

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Onderhanden trajecten jeugdzorg	3.032.874	5.053.090
Af: ontvangen voorschotten / Reeds gefactureerde ohw voorschotten	-765.953	-2.187.216
Totaal onderhanden werk	<u>2.266.921</u>	<u>2.865.873</u>

**Toelichting:**

Deze balanspost is ontstaan als gevolg van de transitie van de jeugdzorg en vervolgens de uitfasering van DBC's eind 2017. Het OHW is bepaald op basis van de lopende zorgtrajecten met betrekking tot de jeugdzorg waarbij sprake is van productprijfsafspraken. Er is rekening gehouden met ontvangen voorschotten van de gemeentes.

5. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Vorderingen op debiteuren	1.849.459	3.896.120
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	287.519	428.725
Nog te factureren omzet trajecten jeugdzorg	4.289.149	1.000.817
<u>Overige vorderingen</u>		
Kortlopend deel langlopende vorderingen	0	5.000
Waarborgsommen	358.657	358.657
Vooruitbetaalde bedragen en vooruitontvangen facturen	282.868	191.159
Nog te ontvangen bedragen	348.939	299.823
Onverschuldigde betaling WNT ex-bestuurder	14.227	30.165
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>7.430.817</u>	<u>6.210.465</u>

**Toelichting:**

Op de vordering uit hoofde van debiteuren is een voorziening van oninbaarheid getroffen van € 10.093 (2016: € 6.470). De forse afname in de debiteurenpositie wordt veroorzaakt door de omzet jeugdzorg. Deze is nog te factureren door uitfasering van de DBC's eind 2017. De toename in vooruitontvangen facturen wordt veroorzaakt door ontvangen huurnota's van het eerste kwartaal 2018 voor de locaties Halsteren en Bergen op Zoom.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bankrekeningen	322.274	193.280
Kassen	1.809	4.081
Werkvoorschotten	200	200
Kruisposten	1.986	0
Totaal liquide middelen	<u>326.269</u>	<u>197.562</u>

**Toelichting:**

De liquide middelen bij de Rabobank staan ter vrije beschikking.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

7. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kapitaal	454	454
Algemene en overige reserves	-628.107	-1.822.571
Totaal groepsvermogen	<u>-627.653</u>	<u>-1.822.117</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Kapitaal	454	0	0	454
Totaal kapitaal	<u>454</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>454</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Overige reserves:				
- Algemene reserve aanvaardbare kosten	-1.822.571	1.194.464	0	-628.107
Totaal algemene en overige reserves	<u>-1.822.571</u>	<u>1.194.464</u>	<u>0</u>	<u>-628.107</u>

8. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Voorziening groot onderhoud	240.000	0	102.291	0	137.709
Voorziening reorganisatie	150.000	2.446	26.010	15.437	111.000
Voorziening levensfasebudget	957.823	356.967	210.138	0	1.104.651
Voorziening uitkering jubilea personeel	191.184	58.695	23.321	33.839	192.719
Voorziening nabetalings ORT	20.000	2.988	3.284	14.239	5.464
Voorziening langdurig zieken	0	247.742	0	0	247.742
Voorziening omzetsuanciering ZVW	4.300.000	1.149.887	1.338.790	1.149.887	2.961.210
Voorziening omzetsuanciering Jeugd	0	200.000	0	0	200.000
Totaal voorzieningen	<u>5.859.007</u>	<u>2.018.724</u>	<u>1.703.835</u>	<u>1.213.402</u>	<u>4.960.495</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	291.995
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	4.668.499
hiervan > 5 jaar	685.846

Toelichting per categorie voorziening:

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud is gevormd voor benodigd onderhoud van panden, installaties, e.d. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde. In 2016 is het vastgoed verkocht. De Viersprong verwacht de voorziening groot onderhoud nog nodig te hebben voor aanpassingen inzake het bouwbesluit en achterstallig onderhoud.

Voorziening reorganisatie

In 2015 was een reorganisatievoorziening gevormd. Het resterende deel van de voorziening ultimo 2017 betreft de wachtgeldregeling.

Voorziening levensfasebudget

De voorziening levensfasebudget (LFB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting van levensfasebudget uren en de overgangsregeling 55+. Het levensfasebudget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De reguliere opgebouwde uren worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De voorziening voor de overgangsregeling 55+ betreft de contante waarde

Voorziening jubilea uitkeringen personeel

Vanaf verslagjaar 2005 schrijft de Richtlijn Jaarverslaggeving een voorziening voor uitgestelde beloningen zoals jubileum-uitkeringen voor. Op basis van het huidige personeelsbestand is conform RJ 271 een voorziening gevormd voor toekomstige uitkeringen inzake jubilea. Deze voorziening heeft een overwegend langdurig karakter. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De gehanteerde disconteringsvoet ligt tussen de -0,04% en 1,80%.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

*Voorziening nabetaling ORT*

In CAO GGZ 2017-2019 is opgenomen dat de medewerker die in de periode 1 januari 2013 tot 1 juli 2015 op onregelmatige tijdstippen heeft gewerkt, een eenmalige uitkering te geven. Het betreft geen onregelmatigheidstoelage of compensatie van mogelijk ten onrechte niet uitgekeerde onregelmatigheidstoelage (ORT) over vakantie-uren gedurende deze periode, maar een financiële tegemoetkoming in de vorm van driemaal een eenmalige uitkering. Bij de vaststelling van de financiële tegemoetkoming wordt zo veel mogelijk aangesloten bij het verdiende ORT-bedrag in een bepaald kalenderjaar. Hiervoor is de voorziening nabetaling ORT gevormd en is gebaseerd op de nominale waarde.

*Voorziening langdurig zieken*

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de nominale waarde van de verwachte loonkosten in het tweede jaar van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2017 vallen, gebaseerd op 70% gedurende het tweede jaar.

*Voorziening omzetsuivering ZVW*

Deze voorziening dient ter dekking van het risico van omzetcorrecties uit hoofde van (a) overproductie ten opzichte van de contractafspraken met de diverse koepels van zorgverzekeraars en (b) de impact van het zelfonderzoek voor schadelastjaren 2013, 2014, 2015 en 2016 in de gespecialiseerde GGZ. Per koepel is geïnventariseerd wat het risico is van de combinatie van overproductie en zelfonderzoek en hierop is de voorziening afgestemd. In de voorziening zijn de volgende componenten opgenomen:

- Overproductie/prijsoverschrijding 2014;
- Overproductie/prijsoverschrijding 2015 / inschattingen uitkomsten self assessment 2015;
- Overproductie/prijsoverschrijding 2016 / inschattingen uitkomsten self assessment 2016.
- Overproductie/prijsoverschrijding 2017 / inschattingen uitkomsten self assessment 2017.

De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

*Voorziening omzetsuivering Jeugd*

Deze voorziening dient ter dekking van het risico van omzetcorrecties uit hoofde van contractafspraken die zijn gemaakt tijdens de decentralisatie. Als gevolg van deze decentralisatie is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van de Viersprong en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde.

**9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)**

*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan banken	0	0
Overige langlopende schulden	513.217	0
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>513.217</u>	<u>0</u>

*Het verloop is als volgt weer te geven:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	0	1.252.433
Bij: nieuwe lang lopende betaalverplichtingen	1.338.790	0
Af: aflossingen	198.640	1.252.433
Stand per 31 december	<u>1.140.150</u>	<u>0</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	626.933	0
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>513.217</u>	<u>0</u>

*Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:*

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	626.933	0
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	513.217	0
hiervan > 5 jaar	0	0

**Toelichting:**

De langlopende schulden bestaan uit betaalregelingen die zijn getroffen met zorgverzekeraars inzake afbetalen van schadelasten en zelfonderzoeken uit het verleden. De hoofdsom van deze betaalregelingen betreft de onttrekkingen aan de voorziening voor omzetsuiveringen.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

## 1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

### 10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	1.808.435	1.896.030
Crediteuren	842.695	805.636
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	626.933	0
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.314.689	1.101.677
Schulden terzake pensioenen	354.329	82.048
Nog te betalen salarissen	20.925	5.701
Vakantiegeld	859.996	716.100
Vakantiedagen	590.992	483.973
<u>Overige schulden</u>		
Nog te betalen kosten	464.389	974.597
Voorshot vanuit Transitie Autoriteit Jeugd	0	1.000.000
Vooruitontvangen opbrengsten	113.994	119.677
Totaal overige kortlopende schulden	<u>6.997.377</u>	<u>7.185.438</u>

#### Toelichting:

##### Bank(en)

De kredietfaciliteit bij de ING-Bank bedraagt per 31 december 2017 € 2.500.000.

- Verpanding, zekerheidstype: verpanding bedrijfsuitrusting, voorraden, boekvorderingen
- Type verklaring: Pari passu/negative pledge verklaring.

Aan de terbeschikkingstelling van het rekening-courant krediet zijn een aantal ratio's verbonden:

- Rentabiliteitsratio > 0%
- Debt Service Cover Ratio > 1,2 %

Er wordt aan beide ratio's voldaan voor boekjaar 2017.

### 11. Financiële instrumenten

#### **Algemeen**

De Viersprong maakt in de normale bedrijfsuitvoering gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De Viersprong handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

#### **Kredietrisico's**

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 53% geconcentreerd bij de verzekeraars en 37% is geconcentreerd bij de gemeenten. Het kredietrisico is minimaal. Voor een nadere toelichting op de vorderingen verwijzen wij u naar paragraaf 1.1.5.

#### **Renterisico en kasstroomrisico**

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De lening wordt aangehouden tot het einde van de looptijd.

De Viersprong heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse)rentefluctuaties te beheersen.

#### **Reële waarde**

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

## 1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

### 12. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

#### Leaseverplichting

Het leasecontract met **Executive Car Lease & Renting BV** betreft een leaseauto Audi A3 e-tron ten name van de Raad van Bestuur. De overeenkomst is per 20 november 2015 aangegaan met een looptijd voor 5 jaar of 125.000 km.

Per jaar:

11.199

#### Huurverplichtingen

##### s-Hertogenbosch

Huurcontract met **Dhr. D. Damen** betreffende polikliniek, Kooikersweg 203 te 's-Hertogenbosch ter grote van ca. 644 m2. Deze overeenkomst is aangegaan voor de duur van 10 jaar, ingaande op 1 mei 2014 en lopende tot en met 30 april 2024. Na het verstrijken van bovengenoemde periode wordt deze overeenkomst voortgezet voor een aansluitende periode van 7 jaar, derhalve tot en met 30 april 2031. Beëindiging van deze overeenkomst vindt plaats door opzegging tegen het einde van een huurperiode met inachtneming van een termijn van tenminste één jaar.

Het contract betreft:

- huurprijs
- bijkomende leveringen diensten, incl. BTW

Per jaar:

€ 119.438  
€ 22.540

Totaal huurcontract

€ 141.978

##### Duivendrecht

Huurovereenkomst met **St. De Bascule te Duivendrecht**, betreffende 1.134 m2 kantoor- en praktijkruimte gelegen aan de Biesbosch 67-69 te Duivendrecht. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van 5 jaar, ingaande op 1 juli 2016 en lopende tot en met 30 juni 2021. Na het verstrijken van voorgenoemde periode wordt deze overeenkomst voortgezet voor aansluitende periode van 5 jaar, derhalve tot en met 30 juni 2026.

Het contract betreft:

- huurprijs kantoorruimte
- servicekosten

Per jaar:

€ 114.500  
n.v.t.

Totaal huurcontract

€ 114.500

##### Huurverplichting in MST Nederland B.V.

De aangegane huurverplichting met Bedrijvencentrum Moerdijk bedraagt € 11.016 op jaarbasis.

##### Rotterdam

Huurcontract met **NSI Kantoren BV te Hoofddorp**, betreffende het ter beschikking van ca. 824,3 m2 kantoorruimte gelegen op de 4e verdieping alsmede 4 toegewezen parkeerplaatsen op een van de buitenparkeerterreinen / in een van de parkeerfaciliteiten van het gebouw, bekend als Westblaak 180 te Rotterdam. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van 5 jaar, ingaande op 1 juni 2015 en lopende tot en met 31 mei 2020. Na het verstrijken van bovengenoemde periode wordt deze overeenkomst voortgezet voor een aansluitende periode van 5 jaar, derhalve tot en met 31 mei 2025. Beëindiging van deze overeenkomst vindt plaats door opzegging tegen het einde van een huurperiode met inachtneming van een termijn van tenminste 6 kalendermaanden.

De aanvangshuurprijs van het gehuurde bedraagt op jaarbasis:

- kantoorruimte
- korting op BTW (Rent Discount VAT Exempt)
- parkeerplaatsen
- 5% BTW compensatie over de kantoorruimte en parkeerplaatsen
- voorschot verzorgde bijkomende leveringen en diensten (incl. BTW)

Per jaar:

€ 111.281  
-€ 23.056  
€ 4.000  
€ 5.764  
€ 39.896

Totaal huurcontract

€ 137.885

Er is een bankgarantie afgegeven: t.g.v. NSI Kantoren B.V., ad. € 40.000,- betreffende het pand Westblaak 180, te Rotterdam.

##### Bergen op Zoom

Huurovereenkomst met **Property View B.V. te Haarlem**, betreffende 2.007 m2 kantoorruimte verdeeld over vier bouwlagen alsmede circa 10 parkeerplaatsen gelegen aan de Peter Vineloolaan 50 te Bergen op Zoom. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van 7 jaar, ingaande 1 maart 2009 en lopende t/m 29 februari 2016. Na het verstrijken van de genoemde periode wordt deze overeenkomst voortgezet voor een aansluitende periode van 5 jaar, derhalve tot en met 28 februari 2021.

Het contract betreft:

- de huurprijs
- Vergoeding ter compensatie van het nadeel dat verhuurder lijdt\*
- Omzetbelasting compensatie op onderhoudskosten van 4%

Per jaar:

€ 230.805  
€ 4.797  
€ 9.232

Totaal huurcontract

€ 244.834

\* De omzetbelasting op de investeringen en exploitatiekosten van verhuurder zijn niet (meer) aftrekbaar. Deze vergoeding loopt t/m 29 februari 2016.

Er is een bankgarantie afgegeven: t.g.v. Property View B.V., ad. € 72.422,- betreffende het pand Peter Vineloolaan, te Bergen op Zoom.

### 1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

#### Halsteren

Huurovereenkomst met Wieglija Beheer BV, te Amsterdam betreffende de gebouwen aan De Beeklaan en de Gasthuisstraat te Halsteren. De overeenkomst is aangegaan vanaf 1 december 2016. De duur per gebouw is hieronder gespecificeerd. Beëindiging van deze overeenkomst heeft plaats door opzegging tegen het einde van een huurperiode met inachtneming van een termijn van tenminste 12 (twaalf) maanden. Uitgezonderd gebouwen ABC en OPQ hier geldt een termijn van 3 (drie) maanden. Uitgezonderd gebouwen D, M en N hier geldt een termijn van 6 (zes) maanden.

<u>Duur huurovereenkomst</u>	<u>Na verstrijken huurovereenkomst</u>	<u>m2</u>	<u>Gebouwen</u>	<u>Per jaar:</u>
tot en met 31 december 2019	1 jaar	1.023	D	€ 102.300
tot en met 31 januari 2031	5 jaar	1.300	R	€ 130.000
tot en met 31 januari 2031	5 jaar	800	F	€ 80.000
tot en met 31 december 2019	1 jaar	669	KJHG	€ 66.900
tot en met 31 januari 2031	5 jaar	469	L	€ 46.900
tot en met 31 december 2019	1 jaar	353	M	€ 35.300
tot en met 31 december 2019	1 jaar	1.023	N	€ 102.300
Totaal huurcontract				<u>€ 563.700</u>

#### Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

#### *Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen*

##### *Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument*

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017. Stichting de Viersprong specialist in persoonlijkheid, gedrag en gezin is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

##### **VPB-plicht Jeugdzorg**

Door de invoering van de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdzorg/-hulp aan haar minderjarige inwoners. Hiertoe sluiten gemeenten contracten af met de diverse aanbieders van jeugdzorg/-hulp. Voor de jeugdzorginstelling zelf kan de wijziging van subsidiebekostiging (tot 2015) naar bekostiging op contractsbasis (vanaf 2015) - meer dan voorheen - tot het risico van (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht leiden. Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op de zogenoemde 'subsidie-vrijstelling' in de vennootschapsbelasting, omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor wordt aangenomen dat de jeugdzorginstellingen (meestentijds stichtingen) in beginsel een onderneming in fiscale zin drijven met (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht tot gevolg. Eenmaal vennootschapsbelastingplichtig is voor deze instellingen vervolgens van belang of er nog andere mogelijkheden c.q. vrijstellingen zijn om (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht te voorkomen. Hierbij valt te denken aan de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting.

De instelling heeft een analyse gemaakt van de eventuele vennootschapsbelastingplicht en de Belastingdienst heeft bevestigd dat Stichting de Viersprong niet vennootschapsbelastingplichtig is. Derhalve wordt geen rekening gehouden met een eventuele belastingplicht in de jaarrekening voor Stichting de Viersprong.

1.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Totaal
	€	€	€
<b>Stand per 1 januari 2017</b>			
- aanschafwaarde	320.588	2.045.954	2.366.542
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	225.526	1.354.939	1.580.465
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>95.062</u>	<u>691.015</u>	<u>786.077</u>
<b>Mutaties in het boekjaar</b>			
- investeringen	16.698	47.525	64.223
- herwaarderingen	0	0	0
- afschrijvingen	35.608	198.042	233.650
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>			
.aanschafwaarde	0	79.377	79.377
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	79.377	79.377
<i>- desinvesteringen</i>			
aanschafwaarde	0	15.432	15.432
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	11.995	11.995
per saldo	0	3.437	3.437
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-18.910</u>	<u>-153.954</u>	<u>-172.864</u>
<b>Stand per 31 december 2017</b>			
- aanschafwaarde	337.286	1.998.670	2.335.956
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	261.134	1.461.609	1.722.743
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>76.152</u>	<u>537.061</u>	<u>613.213</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0% - 16,7%	10,0% - 20,0%	



1.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

**BATEN**

**13. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)**

De specificatie is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	16.816.902	15.065.514
Opbrengsten Jeugdwet	14.426.150	13.033.523
Verrekenbedrag NHC	-37.736	-47.646
<b>Totaal</b>	<u><u>31.205.316</u></u>	<u><u>28.051.391</u></u>

**Toelichting:**

De toename in omzet volwassenen wordt veroorzaakt door zowel een voordelig volume- als prijseffect. De toename in omzet jeugdwet wordt met name veroorzaakt door nieuwe behandelregio's en voordelige volume- als prijseffecten.

**14. Subsidies**

De specificatie is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige Rijkssubsidies	121.121	177.433
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	489.227	356.652
<b>Totaal</b>	<u><u>610.348</u></u>	<u><u>534.085</u></u>

**Toelichting:**

In de overige rijkssubsidies is de subsidie opgenomen welke is ontvangen van ZonMW voor het onderzoek "Day hospital Mentalization-Based treatment versus Intensive Outpatient Mentalization-Based Treatment for patients with severe borderline personality disorder: A multi-centre head-to-head randomized clinical trial".

Dit onderzoek heeft gelopen vanaf 2012 t/m 2017. De verantwoording is opgenomen in bijlage 1.3.

**15. Overige bedrijfsopbrengsten**

De specificatie is als volgt:	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Opbrengsten samenwerkingsverbanden / uitleen personeel	142.754	182.521
Opbrengsten licenties/trainingen MBT-Nederland	344.833	406.943
Opbrengsten Viersprong Academy	281.730	369.065
Overige opbrengsten - Licenties MST Nederland BV	686.896	0
Overige opbrengsten	39.497	96.912
Boekwinst materiële vaste activa	5.564	367.011
<b>Totaal</b>	<u><u>1.501.274</u></u>	<u><u>1.422.452</u></u>

**Toelichting:**

De opbrengsten samenwerkingsverbanden / uitleen personeel zijn afgenomen door afloop van 3 detachingscontracten en het doorbelasten van de tuindienst aan de eigenaar van het vastgoed te Halsteren.

De opbrengsten uit licenties/trainingen MBT-Nederland en de Viersprong Academy zijn afhankelijk van de vraag in de markt.

In 2017 wordt ook de winst-en-verliesrekening van MST Nederland BV meegeconsolideerd, dit verklaart de toename van de overige opbrengsten Licenties MST Nederland BV.

De overige opbrengsten zijn afgenomen doordat in 2016 het E-gebouw te Halsteren verhuurd werd. Door de verkoop van het vastgoed eind 2016, zijn deze overige opbrengsten weggefallen in 2017.

Het vastgoed te Halsteren is per 16 december 2016 verkocht. Hierbij werd een boekwinst gerealiseerd ter dekking van de lasten van makelaarscourtage en extra rente vanwege vervroegde aflossing van de langlopende schulden. Per saldo was de verkoop van het vastgoed een resultaatneutrale transactie in 2016.

1.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

16. *Personeelskosten*

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	18.565.786	15.604.031
Sociale lasten	3.815.184	3.683.888
Pensioenpremies	1.797.796	1.532.138
Andere personeelskosten	1.047.816	616.693
Subtotaal	25.226.582	21.436.750
Personeel niet in loondienst	1.386.133	2.141.112
Totaal personeelskosten	<u>26.612.715</u>	<u>23.577.862</u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

- Algemene en administratieve functies	63,32	55,48
- Hotelfuncties	10,10	9,94
- Patiëntgebonden functies	256,39	224,30
- Terrein- en gebouwgebonden functies	5,09	4,30
- Personeel niet in loondienst	9,52	13,44

Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>344,41</u>	<u>307,46</u>
--	---------------	---------------

Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0
---	---	---

17. *Afschrijvingen op materiële vaste activa*

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	233.650	697.113
Totaal afschrijvingen	<u>233.650</u>	<u>697.113</u>

**Toelichting:**

De afschrijvingen zijn afgenomen door de verkoop van het terrein De Beeklaan 2 te Halsteren eind 2016.

18. *Overige bedrijfskosten*

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	547.857	577.718
Algemene kosten	2.889.809	3.109.923
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	196.092	177.490
Onderhoud en energiekosten	373.096	455.409
Huur en leasing	1.199.605	657.521
Dotaties en vrijval voorzieningen	24.769	0
Totaal overige bedrijfskosten	<u>5.231.228</u>	<u>4.978.061</u>

**Toelichting:**

De toename van de overige bedrijfskosten wordt met name verklaard door de toegenomen huurlasten. Deze toename wordt veroorzaakt door het terughuren van de in 2016 verkochte locatie Halsteren.

1.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

**19. Financiële baten en lasten**

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<u>Rentelasten</u>		
Rentelasten langlopende schulden	0	-303.681
Rentelasten kortlopende schulden	<u>-20.777</u>	<u>-72.240</u>
	-20.777	-375.921
<u>Resultaat deelneming</u>		
Resultaat deelneming MST Nederland BV	0	57.217
	0	57.217
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-20.777</u></u>	<u><u>-318.704</u></u>

**20. Vennootschapsbelasting**

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<u>Vennootschapsbelasting</u>		
Vennootschapsbelasting MST Nederland BV	<u>-24.104</u>	0
	<u><u>-24.104</u></u>	<u><u>0</u></u>

**Toelichting:**

De afname van de rentelasten wordt veroorzaakt doordat in 2016 vroegtijdige aflossing van de langlopende schulden heeft plaatsgevonden in verband met de verkoop van het vastgoed te Halsteren. Deze vroegtijdige aflossing is gepaard gegaan met een boeterente.

Vanaf 2017 wordt de winst-en-verliesrekening van MST-Nederland BV volledig meegeconsolideerd. Derhalve is er geen sprake meer van een geconsolideerd resultaat deelneming. De vennootschapsbelasting betreft de belastingdruk, zoals opgenomen in de enkelvoudige jaarrekening van MST Nederland B.V.

**21. Honoraria accountant**

De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	116.069	113.256
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	60.452	85.910
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	4.659	6.050
Totaal honoraria accountant	<u><u>181.179</u></u>	<u><u>205.216</u></u>

**21. Transacties met verbonden partijen**

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 22.

## 1.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

## 22. WNT-verantwoording 2017 Stichting de Viersprong specialist in persoonlijkheid, gedrag en gezin

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting de Viersprong specialist in persoonlijkheid, gedrag en gezin (hierna: De Viersprong). Het voor de Viersprong toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 166.000, klasse IV, totaalscore 10. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

## 1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13<sup>e</sup> maand van de functievervulling

bedragen x € 1	R. Verheul	W.J.M. Franken
<b>Functiegegevens</b>	Voorzitter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
<b>Bezoldiging</b>		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 164.945	€ 139.931
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.099	€ 11.036
Subtotaal	€ 176.045	€ 150.967
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 166.000	€ 166.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
<b>Totale bezoldiging</b>	€ 176.045	€ 150.967
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Zie toelichting hieronder	--
<b>Gegevens 2016</b>		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 156.611	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.821	
<b>Totaal bezoldiging 2016</b>	€ 167.432	€ -

Het vast contract van de heer Verheul is afgesloten voor 6 december 2011 en valt daarmee onder het overgangsrecht van de wet "normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector".

Over 2015 was sprake van een onverschuldigde betaling van € 30.165 aan een ex-bestuurder. De vordering is beoordeeld door het CIBG (Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg). Het CIBG heeft op 15 maart 2018 uitspraak gedaan en de vordering vastgesteld op € 14.227,39. Voor deze onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post "Overige vorderingen". De vordering is op 16 april 2018 door de ex-bestuurder teruggestort op rekening van de Viersprong.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

bedragen x € 1	A.B. Baaij
<b>Functiegegevens</b>	Lid RvB a.i.
Aanvang en einde functievervulling (uiterlijk maand 12)	02/11/2015 – 02/05/2016
Aantal kalendermaanden waarin functievervulling vóór 2016	2
Aantal kalendermaanden waarin functievervulling in 2016	4
Aantal uren functievervulling in 2016	€ 647
<b>Individueel WNT-maximum</b>	€ 96.000
Maximum uurtarief	€ 175
Uitgekeerde bezoldiging in 2016 (t/m maand 12)	€ 77.305
Bezoldiging per uur	€ 120
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.

1.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	B. Awad	M. Bot	J. Calkoen-Nauta	R.A.L. Verstraeten	R.C. van der Mast	J.A. van Kessel
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Vice voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 29/5	1/1 - 31/12	29/5 - 31/12
<b>Bezoldiging</b>						
Bezoldiging	€ 14.746	€ 10.759	€ 10.350	€ 4.342	€ 10.273	€ 5.993
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 24.900	€ 16.600	€ 16.600	€ 6.776	€ 16.600	€ 9.869
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
<b>Totale bezoldiging</b>	<b>€ 14.746</b>	<b>€ 10.759</b>	<b>€ 10.350</b>	<b>€ 4.342</b>	<b>€ 10.273</b>	<b>€ 5.993</b>
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
<b>Gegevens 2016</b>						
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	-
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 9.133	€ 9.286	€ 7.109	€ 7.109	€ 7.141	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
<b>Totale bezoldiging 2016</b>	<b>€ 9.133</b>	<b>€ 9.286</b>	<b>€ 7.109</b>	<b>€ 7.109</b>	<b>€ 7.141</b>	<b>€ -</b>

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Voor 2017 is geen sprake van uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

**1.1.8 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017**  
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
<b>ACTIVA</b>			
<b>Vaste activa</b>			
Materiële vaste activa	1	606.756	778.145
Financiële vaste activa	2	198.936	59.717
Totaal vaste activa		<u>805.692</u>	<u>837.862</u>
<b>Vlottende activa</b>			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten		1.206.216	1.159.850
Onderhanden trajecten jeugdzorg		2.266.921	2.865.873
Debiteuren en overige vorderingen	3	7.349.402	6.149.892
Liquide middelen	4	6.235	10.455
Totaal vlottende activa		<u>10.828.774</u>	<u>10.186.070</u>
<b>Totaal activa</b>		<u><u>11.634.466</u></u>	<u><u>11.023.932</u></u>
<b>PASSIVA</b>			
<b>Eigen vermogen</b>			
Kapitaal	5	454	454
Algemene en overige reserves		-628.107	-1.822.571
Totaal eigen vermogen		<u>-627.653</u>	<u>-1.822.117</u>
<b>Vorzieningen</b>		4.960.495	5.859.007
<b>Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)</b>		513.217	0
<b>Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)</b>			
Overige kortlopende schulden	6	6.788.407	6.987.042
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>6.788.407</u>	<u>6.987.042</u>
<b>Totaal passiva</b>		<u><u>11.634.466</u></u>	<u><u>11.023.932</u></u>

1.1.9 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
<b>BEDRIJFSOPBRENGSTEN:</b>			
Opbrengsten zorgprestaties		31.205.316	28.051.391
Subsidies	9	597.028	534.085
Overige bedrijfsopbrengsten	10	797.708	1.422.452
<b>Som der bedrijfsopbrengsten</b>		<u>32.600.052</u>	<u>30.007.928</u>
<b>BEDRIJFSLASTEN:</b>			
Personeelskosten	11	26.051.242	23.577.861
Afschrijvingen op materiële vaste activa	12	230.397	697.113
Overige bedrijfskosten	13	5.245.891	4.978.062
<b>Som der bedrijfslasten</b>		<u>31.527.530</u>	<u>29.253.036</u>
<b>BEDRIJFSRESULTAAT</b>		1.072.522	754.892
Financiële baten en lasten	14	121.942	-318.704
<b>RESULTAAT BOEKJAAR</b>		<u><u>1.194.464</u></u>	<u><u>436.188</u></u>
<b>RESULTAATBESTEMMING</b>			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve innovatiegelden		0	-274.109
Bestemmingsreserve Peter Vineloolaan 2012-2016		0	-150.000
Algemene reserve aanvaardbare kosten		1.194.464	860.297
		<u>1.194.464</u>	<u>436.188</u>

### 1.1.10 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

#### ACTIVA

##### 1. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	76.152	95.062
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	530.604	683.083
<b>Totaal materiële vaste activa</b>	<u><u>606.756</u></u>	<u><u>778.145</u></u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	778.145	6.045.499
Bij: investeringen	62.445	62.747
Af: afschrijvingen	230.397	697.113
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: desinvesteringen	3.437	4.632.988
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<u><u>606.756</u></u>	<u><u>778.145</u></u>

#### Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.11.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de rekening-courant faciliteit. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting onder 10. Overige kortlopende schulden.

##### 2. Financiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	198.936	57.217
Overige vorderingen	0	2.500
<b>Totaal financiële vaste activa</b>	<u><u>198.936</u></u>	<u><u>59.717</u></u>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>		
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	59.717	5.000
Resultaat deelnemingen	141.719	57.217
Kortlopend deel leningen	5.000	-2.500
Aflossing leningen	-7.500	0
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<u><u>198.936</u></u>	<u><u>59.717</u></u>

#### Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
<b>Rechtstreekse kapitaalbelangen &gt;= 20%:</b>					
MST-Nederland BV		320.000	100%	398.936	109.719

#### Toelichting:

Het doel van de vennootschap MST-Nederland is de implementatie van de zogenaamde Multi System Therapie (MST) bij zorgverleners, door het ondersteunen, trainen, opleiden en bieden van consultatie aan gespecialiseerde teams. In MST Nederland is voor € 200.000 aan immateriële vaste activa opgenomen die De Viersprong niet erkent. Deze is derhalve niet gewaardeerd in De Viersprong en wordt ook buiten de consolidatie gelaten, waardoor het resultaat deelneming € 32.000 hoger is dan het resultaat in de jaarrekening van MST Nederland BV.



1.1.10 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. *Debiteuren en overige vorderingen*

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<b>31-dec-17</b>	<b>31-dec-16</b>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	1.785.468	3.870.135
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	287.519	428.725
Nog te factureren omzet trajecten jeugdzorg	4.289.149	1.000.817
<u>Overige vorderingen</u>		
Kortlopend deel langlopende vorderingen	0	5.000
Waarborgsommen	356.327	356.327
Vooruitbetaalde bedragen en vooruitontvangen facturen	282.868	191.159
Nog te ontvangen bedragen	333.844	267.565
Onverschuldigde betaling WNT ex-bestuurder	14.227	30.165
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<b>7.349.402</b>	<b>6.149.892</b>

**Toelichting:**

Op de vordering uit hoofde van debiteuren is een voorziening van oninbaarheid getroffen van € 10.093 (2016: € 6.470). De forse afname in de debiteurenpositie wordt veroorzaakt door de omzet jeugdzorg. Deze is nog te factureren door uitfasering van de DBC's eind 2017. De toename in vooruitontvangen facturen wordt veroorzaakt door ontvangen huurnota's van het eerste kwartaal 2018 voor de locaties Halsteren en Bergen op Zoom.

4. *Liquide middelen*

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<b>31-dec-17</b>	<b>31-dec-16</b>
	€	€
Bankrekeningen	2.240	6.173
Kassen	1.809	4.081
Werkvoorschotten	200	200
Kruisposten	1.986	0
Totaal liquide middelen	<b>6.235</b>	<b>10.455</b>

**Toelichting:**

De liquide middelen bij de Rabobank staan ter vrije beschikking.

1.1.10 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	454	454
Algemene en overige reserves	-628.107	-1.822.571
Totaal eigen vermogen	<u>-627.653</u>	<u>-1.822.117</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	454	0	0	454
Totaal kapitaal	<u>454</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>454</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
- Algemene reserve aanvaardbare kosten	-1.822.571	1.194.464	0	-628.107
Totaal algemene en overige reserves	<u>-1.822.571</u>	<u>1.194.464</u>	<u>0</u>	<u>-628.107</u>

6. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	1.808.435	1.896.030
Crediteuren	770.467	710.693
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	626.933	0
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.275.345	1.088.760
Schulden terzake pensioenen	354.329	80.099
Nog te betalen salarissen	11.065	10.951
Vakantiegeld	846.069	704.552
Vakantiedagen	582.435	474.895
<u>Overige schulden</u>		
Rekening-courant MST Nederland BV	29.346	0
Nog te betalen kosten	369.990	901.384
Voorschot vanuit Transitie Autoriteit Jeugd	0	1.000.000
Vooruitontvangen opbrengsten	113.993	119.678
Totaal overige kortlopende schulden	<u>6.788.407</u>	<u>6.987.042</u>

**Toelichting:**

Bank(en)

De kredietfaciliteit bij de ING-Bank bedraagt per 31 december 2017 € 2.500.000.

- Verpanding, zekerheidstype: verpanding bedrijfsuitrusting, voorraden, boekvorderingen
- Type verklaring: Pari passu/negative pledge verklaring.

Aan de terbeschikkingstelling van het rekening-courant krediet zijn een aantal ratio's verbonden:

- Rentabiliteitsratio > 0%
- Debt Service Cover Ratio > 1,2 %

Er wordt aan beide ratio's voldaan voor boekjaar 2017.

7. Financiële instrumenten

**Algemeen**

De Viersprong maakt in de normale bedrijfsuitvoering gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De Viersprong handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

### 1.1.10 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

#### **Kredietrisico's**

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 53% geconcentreerd bij de verzekeraars en 37% is geconcentreerd bij de gemeenten. Het kredietrisico is minimaal. Voor een nadere toelichting op de vorderingen verwijzen wij u naar paragraaf 1.1.10.

#### **Renterisico en kasstroomrisico**

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De lening wordt aangehouden tot het einde van de looptijd. Stg. de Viersprong heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse)rentefluctuaties te beheersen.

#### **Reële waarde**

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

#### **8. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa**

##### **Leaseverplichting**

Het leasecontract met **Executive Car Lease & Renting BV** betreft een leaseauto Audi A3 e-tron ten name van de Raad van Bestuur. De overeenkomst is per 20 november 2015 aangegaan met een looptijd voor 5 jaar of 125.000 km.

Per jaar:

11.199

##### **Huurverplichtingen**

###### **s-Hertogenbosch**

Huurcontract met **Dhr. D. Damen** betreffende polikliniek, Kooikersweg 203 te 's-Hertogenbosch ter grote van ca. 644 m2. Deze overeenkomst is aangegaan voor de duur van 10 jaar, ingaande op 1 mei 2014 en lopende tot en met 30 april 2024. Na het verstrijken van bovengenoemde periode wordt deze overeenkomst voortgezet voor een aansluitende periode van 7 jaar, derhalve tot en met 30 april 2031. Beëindiging van deze overeenkomst vindt plaats door opzegging tegen het einde van een huurperiode met inachtneming van een termijn van tenminste één jaar.

Het contract betreft:

- huurprijs
- bijkomende leveringen diensten, incl. BTW

Per jaar:

€ 119.438

€ 22.540

Totaal huurcontract

€ 141.978

###### **Duivendrecht**

Huurovereenkomst met **St. De Bascule te Duivendrecht**, betreffende 1.134 m2 kantoor- en praktijkruimte gelegen aan de Biesbosch 67-69 te Duivendrecht. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van 5 jaar, ingaande op 1 juli 2016 en lopende tot en met 30 juni 2021. Na het verstrijken van voorgenoemde periode wordt deze overeenkomst voortgezet voor aansluitende periode van 5 jaar, derhalve tot en met 30 juni 2026.

Het contract betreft:

- huurprijs kantoorruimte
- servicekosten

Per jaar:

€ 114.500

n.v.t.

Totaal huurcontract

€ 114.500

###### **Rotterdam**

Huurcontract met **NSI Kantoren BV te Hoofddorp**, betreffende het ter beschikking van ca. 824,3 m2 kantoorruimte gelegen op de 4e verdieping alsmede 4 toegewezen parkeerplaatsen op een van de buitenparkeerterreinen / in een van de parkeerfaciliteiten van het gebouw, bekend als Westblaak 180 te Rotterdam. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van 5 jaar, ingaande op 1 juni 2015 en lopende tot en met 31 mei 2020. Na het verstrijken van bovengenoemde periode wordt deze overeenkomst voortgezet voor een aansluitende periode van 5 jaar, derhalve tot en met 31 mei 2025. Beëindiging van deze overeenkomst vindt plaats door opzegging tegen het einde van een huurperiode met inachtneming van een termijn van tenminste 6 kalendermaanden.

De aanvangshuurprijs van het gehuurde bedraagt op jaarbasis:

- kantoorruimte
- korting op BTW (Rent Discount VAT Exempt)
- parkeerplaatsen
- 5% BTW compensatie over de kantoorruimte en parkeerplaatsen
- voorschot verzorgde bijkomende leveringen en diensten (incl. BTW)

Per jaar:

€ 111.281

-€ 23.056

€ 4.000

€ 5.764

€ 39.896

Totaal huurcontract

€ 137.885

Er is een bankgarantie afgegeven: t.g.v. NSI Kantoren B.V., ad. € 40.000,- betreffende het pand Westblaak 180, te Rotterdam.

### 1.1.10 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

#### Bergen op Zoom

Huurovereenkomst met **Property View B.V. te Haarlem**, betreffende 2.007 m<sup>2</sup> kantoorruimte verdeeld over vier bouwlagen alsmede circa 10 parkeerplaatsen gelegen aan de Peter Vineloolaan 50 te Bergen op Zoom. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van 7 jaar, ingaande 1 maart 2009 en lopende t/m 29 februari 2016. Na het verstrijken van de genoemde periode wordt deze overeenkomst voortgezet voor een aansluitende periode van 5 jaar, derhalve tot en met 28 februari 2021.

Het contract betreft:	<u>Per jaar:</u>
- de huurprijs	€ 230.805
- Vergoeding ter compensatie van het nadeel dat verhuurder lijdt*	€ 4.797
- Omzetbelasting compensatie op onderhoudskosten van 4%	€ 9.232
Totaal huurcontract	<u>€ 244.834</u>

\* De omzetbelasting op de investeringen en exploitatiekosten van verhuurder zijn niet (meer) aftrekbaar. Deze vergoeding loopt t/m 29 februari 2016.

Er is een bankgarantie afgegeven: t.g.v. Property View B.V., ad. € 72.422,- betreffende het pand Peter Vineloolaan, te Bergen op Zoom.

#### Halsteren

Huurovereenkomst met Wieglija Beheer BV, te Amsterdam betreffende de gebouwen aan De Beeklaan en de Gasthuisstraat te Halsteren. De overeenkomst is aangegaan vanaf 1 december 2016. De duur per gebouw is hieronder gespecificeerd. Beëindiging van deze overeenkomst heeft plaats door opzegging tegen het einde van een huurperiode met inachtneming van een termijn van tenminste 12 (twaalf) maanden. Uitgezonderd gebouwen ABC en OPQ hier geldt een termijn van 3 (drie) maanden. Uitgezonderd gebouwen D, M en N hier geldt een termijn van 6 (zes) maanden.

<u>Duur huurovereenkomst</u>	<u>Na verstrijken huurovereenkomst</u>	<u>m<sup>2</sup></u>	<u>Gebouwen</u>	<u>Per jaar:</u>
tot en met 31 december 2019	1 jaar	1.023	D	€ 102.300
tot en met 31 januari 2031	5 jaar	1.300	R	€ 130.000
tot en met 31 januari 2031	5 jaar	800	F	€ 80.000
tot en met 31 december 2019	1 jaar	669	KJHG	€ 66.900
tot en met 31 januari 2031	5 jaar	469	L	€ 46.900
tot en met 31 december 2019	1 jaar	353	M	€ 35.300
tot en met 31 december 2019	1 jaar	1.023	N	€ 102.300
Totaal huurcontract				<u>€ 563.700</u>

#### Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

#### Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

##### Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017. Stichting de Viersprong specialist in persoonlijkheid, gedrag en gezin is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

#### 1.1.10 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

##### ***VPB-plicht Jeugdzorg***

Door de invoering van de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdzorg/-hulp aan haar minderjarige inwoners. Hiertoe sluiten gemeenten contracten af met de diverse aanbieders van jeugdzorg/-hulp. Voor de jeugdzorginstelling zelf kan de wijziging van subsidiebekostiging (tot 2015) naar bekostiging op contractsbasis (vanaf 2015) - meer dan voorheen - tot het risico van (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht leiden. Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op de zogenoemde 'subsidie-vrijstelling' in de vennootschapsbelasting, omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor wordt aangenomen dat de jeugdzorginstellingen (meestentijds stichtingen) in beginsel een onderneming in fiscale zin drijven met (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht tot gevolg. Eenmaal vennootschapsbelastingplichtig is voor deze instellingen vervolgens van belang of er nog andere mogelijkheden c.q. vrijstellingen zijn om (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht te voorkomen. Hierbij valt te denken aan de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting. De instelling heeft een analyse gemaakt van de eventuele vennootschapsbelastingplicht en de Belastingdienst heeft bevestigd dat de onderneming niet vennootschapsbelastingplichtig is. Derhalve wordt geen rekening gehouden met een eventuele belastingplicht in de jaarrekening.

1.1.11 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Totaal
	€	€	€
<b>Stand per 1 januari 2017</b>			
- aanschafwaarde	320.588	2.030.471	2.351.059
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	225.526	1.347.388	1.572.914
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>95.062</u>	<u>683.083</u>	<u>778.145</u>
<b>Mutaties in het boekjaar</b>			
- investeringen	16.698	45.747	62.445
- herwaarderingen	0	0	0
- afschrijvingen	35.608	194.789	230.397
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>			
.aanschafwaarde	0	79.377	79.377
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	79.377	79.377
<i>- desinvesteringen</i>			
aanschafwaarde	0	15.432	15.432
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	11.995	11.995
per saldo	0	3.437	3.437
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-18.910</u>	<u>-152.479</u>	<u>-171.389</u>
<b>Stand per 31 december 2017</b>			
- aanschafwaarde	337.286	1.981.409	2.318.695
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	261.134	1.450.805	1.711.939
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>76.152</u>	<u>530.604</u>	<u>606.756</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0% - 16,7%	10,0% - 20,0%	

**1.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING**

Voor zover posten uit de enkelvoudige resultatenrekening niet afwijken van de geconsolideerde resultatenrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening.

**BATEN**

**9. Subsidies**

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige Rijkssubsidies	107.801	177.433
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	489.227	356.652
<b>Totaal</b>	<u><u>597.028</u></u>	<u><u>534.085</u></u>

**Toelichting:**

In de overige rijkssubsidies is de subsidie opgenomen welke is ontvangen van ZonMW voor het onderzoek "Day hospital Mentalization-Based treatment versus Intensive Outpatient Mentalization-Based Treatment for patients with severe borderline personality disorder: A multi-centre head-to-head randomized clinical trial". Dit onderzoek heeft gelopen vanaf 2012 t/m 2017. De verantwoording is opgenomen in bijlage 1.3.

**10. Overige bedrijfsopbrengsten**

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Opbrengsten samenwerkingsverbanden / uitleen personeel	142.754	182.521
Opbrengsten licenties/trainingen MBT-Nederland	344.833	406.943
Opbrengsten Viersprong Academy	281.730	369.065
Overige opbrengsten	22.827	96.912
Boekwinst materiële vaste activa	5.564	367.011
<b>Totaal</b>	<u><u>797.708</u></u>	<u><u>1.422.452</u></u>

**Toelichting:**

De opbrengsten samenwerkingsverbanden / uitleen personeel zijn afgenomen door afloop van 3 detachingscontracten en het doorbelasten van de tuindienst aan de eigenaar van het vastgoed te Halsteren.  
 De opbrengsten uit licenties/trainingen MBT-Nederland en de Viersprong Academy zijn afhankelijk van de vraag in de markt.  
 De overige opbrengsten zijn afgenomen doordat in 2016 het E-gebouw te Halsteren verhuurd werd. Door de verkoop van het vastgoed eind 2016, zijn deze overige opbrengsten weggevallen in 2017.  
 Het vastgoed te Halsteren is per 16 december 2016 verkocht. Hierbij werd een boekwinst gerealiseerd ter dekking van de lasten van makelaarscourtage en extra rente vanwege vervroegde aflossing van de langlopende schulden. Per saldo was de verkoop van het vastgoed een resultaatneutrale transactie in 2016.

1.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

11. *Personeelskosten*

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	18.256.793	15.604.031
Sociale lasten	3.753.811	3.683.888
Pensioenpremies	1.762.921	1.532.138
Andere personeelskosten	1.020.635	616.693
Subtotaal	<u>24.794.160</u>	<u>21.436.749</u>
Personeel niet in loondienst	1.257.082	2.141.112
Totaal personeelskosten	<u><u>26.051.242</u></u>	<u><u>23.577.861</u></u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:

- Algemene en administratieve functies	61,12	55,48
- Hotelfuncties	10,10	9,94
- Patiëntgebonden functies	253,69	224,30
- Terrein- en gebouwgebonden functies	5,09	4,30
- Personeel niet in loondienst	7,52	13,44

Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>337,51</u>	<u>307,46</u>
--	---------------	---------------

Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0
---	---	---

**Toelichting:**

De toename van de personeelskosten wordt met name verklaard door uitbreiding van de patiëntgebondenfuncties om de omzetgroei te realiseren. Daarnaast is er scherp gestuurd op groei van het eigen personeelsbestand en de inzet van PNIL te minimaliseren.

12. *Afschrijvingen op materiële vaste activa*

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	230.397	697.113
Totaal afschrijvingen	<u>230.397</u>	<u>697.113</u>

**Toelichting:**

De afschrijvingen zijn afgenomen door de verkoop van het terrein De Beeklaan 2 te Halsteren eind 2016.

13. *Overige bedrijfskosten*

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	547.354	577.718
Algemene kosten	2.917.277	3.109.923
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	196.092	177.490
Onderhoud en energiekosten	371.811	455.409
Huur en leasing	1.188.589	657.522
Dotaties en vrijval voorzieningen	24.769	0
Totaal overige bedrijfskosten	<u>5.245.891</u>	<u>4.978.062</u>

**Toelichting:**

De toename van de overige bedrijfskosten wordt met name verklaard door de toegenomen huurlasten. Deze toename wordt veroorzaakt door het terughuren van de in 2016 verkochte locatie Halsteren.



1.1.12 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

14. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
<u>Rentelasten</u>		
Rentelasten langlopende schulden	0	-303.681
Rentelasten kortlopende schulden	<u>-19.776</u>	<u>-72.240</u>
	<u>-19.776</u>	<u>-375.921</u>
<u>Resultaat deelnemingen</u>		
Resultaat deelneming MST Nederland BV	<u>141.719</u>	<u>57.217</u>
	<u>141.719</u>	<u>57.217</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>121.942</u>	<u>-318.704</u>

**Toelichting:**

De afname van de rentelasten langlopende schulden wordt veroorzaakt door vroegtijdige aflossing van de langlopende schulden in 2016 in verband met de verkoop van het vastgoed te Halsteren. De rentelasten kortlopende schulden zijn afgenomen door verbetering van de rekening-courantpositie.

### 1.1.13 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

#### Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting de Viersprong specialist in persoonlijkheid, gedrag en gezin heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 6 juli 2018.

De raad van toezicht van Stichting de Viersprong specialist in persoonlijkheid, gedrag en gezin heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 6 juli 2018.

#### Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 1.1.2.

#### Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan reeds toegelicht in de jaarrekening.

#### Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.  
R. Verheul 6-7-2018  
Raad van Bestuur, voorzitter

W.G.  
W.J.M. Franken 6-7-2018  
Raad van Bestuur, lid

W.G.  
B.I. Awad 6-7-2018  
Voorzitter Raad van Toezicht

W.G.  
M. Bot 6-7-2018  
Vice-voorzitter

W.G.  
J. Calkoen-Nauta 6-7-2018  
Lid Raad van Toezicht

W.G.  
R.C. van der Mast 6-7-2018  
Lid Raad van Toezicht

W.G.  
J.A. van Kessel 6-7-2018  
Lid Raad van Toezicht

## **1.2 OVERIGE GEGEVENS**

## **1.2 OVERIGE GEGEVENS**

### **1.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming**

In de statuten is bepaald dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van Stichting de Viersprong.

### **1.2.2 Nevenvestigingen**

Stichting de Viersprong heeft geen nevenvestigingen.

### **1.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant**

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

# **Controleverklaring van de onafhankelijke accountant**

**Realisatie subsidies ZonMw  
Overige instellingen**

 Dossiernummer Project:  
Titel project:

**171202012**
**Day hospital Mentalization-Based treatment versus Intensive Outpatient Mentalization-Based Treatment for patients with severe borderline personality disorder: A multi-centre head-to-head randomized clinical trial**

Aantal maanden looptijd project:

**64**

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totaal	Begroting
1.a Personele kosten - basis salarisschalen	€ 159.978	€ 202.178	€ 159.235	€ 172.078	€ 195.587	€ 49.554	€ 938.610	€ 973.380
1.b Personele kosten - basis uur/dagdeel tarieven	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2 Materiële kosten	€ 5.424	€ 1.452	€ 3.778	€ -	€ 639	€ -	€ 11.292	€ 13.750
3 Implementatiekosten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4 Apparatuurkosten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5 Overige kosten	€ 2.601	€ -530	€ 4.185	€ 910	€ 850	€ -45	€ 7.971	€ 13.230
<b>Totale lasten</b>	<b>€ 168.003</b>	<b>€ 203.100</b>	<b>€ 167.198</b>	<b>€ 172.988</b>	<b>€ 197.075</b>	<b>€ 49.509</b>	<b>€ 957.873</b>	<b>€ 1.000.360</b>
<b>MINUS:</b>								
6 Bijdragen van eigen instelling c.q.derden	€ 75.547	€ 86.241	€ 68.434	€ 58.957	€ 69.943	€ 23.671	€ 382.794	€ 424.448
<b>Realisatie subsidie bij ZonMw</b>	<b>€ 92.456</b>	<b>€ 116.859</b>	<b>€ 98.763</b>	<b>€ 114.031</b>	<b>€ 127.132</b>	<b>€ 25.838</b>	<b>€ 575.079</b>	<b>€ 575.913</b>

**Ondertekening**

27-11-2017

W.g.: W.J.M. Franken (Lid Raad van Bestuur)

Stichting de Viersprong, specialist in persoonlijkheid, gedrag en gezin